ՎՐԱՍՏԱՆ

«ՖՐԱՆՏԱՆՈ» (ՆԱԺԱՐՈՏՅՈԼՈՎ) ԹԵՐԹԸ ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ 1920 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻՑ № 63 - 64 (16152) ՇԱԲԱԹ, 17 ՕԳՈՍՏՈՍԻ 2013 Թ. ԳԻՆԸ՝ 25 ԹԵԹՐԻ

ՎՐԱՍՏԱՆ - ԱՄՆ

ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՐԶՈՒՄ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱԾԱՆԱՎԻ ՎՐԱ

Բաթումիի նավահանգստի ջրատարածքում օգոստոսի 13-ի առավոտյան մեկնարկել են վրաց-ամերիկյան համատեղ ծովային զորավարժությունները: Դրանց մասնակցել են օգոստոսի 10-ին Բաթումի ժամանած ԱՄՆ-ի ռազմածովային ուժերի վեցերորդ նավատորմի BULKELEY հածանավը եւ Վրաստանի առափնյա պահպանության երկու մոտորանավ:

Վարժանքների ընթացքում կողմերը փորձարկեցին համատեղ գործողությունները բնակչության անվտանգությունն ապահովելիս, ինչպես նաեւ սահմանախախտ նավերին կալանելիս: Իսկ մինչ այդ, օգոստոսի 11-ին BULKELEY նավում տեղի է ունեցել ընդունելություն, որին մասնակցել են Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին, վարչապետ Բիձինա Իվանիշվիլին, խորհրդարանի խոսնակ Դավիթ Ուսուփաշվիլին, կառավարության անդամներ, պատգամավորներ: Ներկա էր նաեւ Վրաստանում ԱՄՆ դեսպան Ռիչարդ Նորլանդը:

Ընդ որում, ամերիկյան հածանավի վրա տեղի ունեցած ընդունելությանը որոշակի անհամաձայնություն է ծագել երկրի առաջին

(Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում)

ԵՐԿԿՈՂՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՇԱՐՈՒՆԱԿՎԻ

Վրաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Ռիչարդ Նորլանդը, օգոստոսի 11-ին ամերիկյան BULKELEY նավի վրա կայացած պաշտոնական ընդունելության ժամանակ, ընդգծեց հաջող երկկողմ համագործակցությունը Վրաստանի զինված ուժերի հետ:

Նրա խոսքերով՝ նավի բարեկամական այցի ուղերձը հստակ է. «Արդեն քսան տարի ԱՄՆ-ը ապահովում է Սեւ ծովի անվտանգությունը: Վրաստանի զինված ուժերի հետ համագործակցությունը հաջող է ընթանում: Այն կշարունակվի նաեւ ապագայում, որպեսզի ապահովվի տարածաշրջանի անվտանգությունը»,- հայտարարեց ԱՄՆ-ի դեսպանը:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲԻՁԻՆԱ ԻՎԱՆԻՇՎԻԼԻ. «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՐԲԵՔ ԳԵՐՄԱՐԴ ՉԻ ԼԻՆԻ»

«Վրաստանում ամրագրվել է դրոշմակերպ, ըստ որի երկրի նախագահը գերմարդ է, եւ ով ամեն ինչ մեր փոխարեն է որոշում»,- այս մասին հայտարարեց Վրաստանի վարչապետ Բիձինա Իվանիշվիլին՝ Սանակի շրջանի Նաքալաքեւիում ներկայացնելով «Վրացական երազանք» կոալիցիայից երկրի նախագահության թեկնածու Գիորգի Մարգվելաշվիլուն: Նրա խոսքերով, Գիորգի Մարգվելաշվիլին կլինի բոլորի նախագահը:

«Մեր հանդիպման համար ընտրեցինք այս վայրը, որտեղից դարեր առաջ սկսվել է Վրաստանի միավորումը եւ հենց այստեղ երկրի հասարակայնությանը ցանկանում եմ ներկայացնել մեր հասարակության արժանի ներկայացուցիչ եւ եվրոպական պահվածքի առաջնորդ, մեր կոալիցիայի նախագահության թեկնածու Գիորգի Մարգվելաշվիլուն»,- հայտարարեց վարչապետը: Նրա խոսքերով, Մարգվելաշվիլին եվրոպական ոճի առաջնորդ է՝ ընդգծելով, որ իրենք պատրաստվում են հաղթանակի: Իվանիշվիլին Մարգվելաշվիլուն բնութագրել է որպես տաղանդավոր, անկախ, համարձակ ու անմիջականորեն ինտելեկտուալ: Իվանիշվիլին խոստացել է, որ առաջիկա նախագահական ընտրություններ-

(Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում)

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՇՈՒՐՋ 13 ՀԱԶԱՐ ԴԻՄՈՐԴ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿՏՐՎԵԼ Է

Ընթացիկ տարում Վրաստանում շուրջ 13 հազար դիմորդ կտրվել է միասնական ազգային քննություններին եւ բուհ ընդունվել չի կարողացել: Այդ մասին հայտարարեց քննությունների ազգային կենտրոնի ղեկավար Մայա Միմինոշվիլին:

«Նախնական տվյալներով, իմացության նվազագույն արգելագիծը, թեկուզ մի առարկայից, միասնական ազգային քննություններին չհաղթահարած դիմորդների թիվը 13 հազար է կազմում: Դա նշանակում է, որ նրանք արդեն դուրս են մնում ուսանողական տեղերի զբաղեցման համար անցկացվող մրցույթից»,- հայտարարեց Մայա Միմինոշվիլին:

Նշենք, որ այս տարի միասնական ազգային քննություններին մասնակցության հայտ էր ներկայացրել 41,935 դիմորդ, բուհերում՝ 41,930 տեղի առկայության պայմաններում: Կենտրոնի տեղեկատվությամբ, քննություններին չի ներկայացել դիմորդների ընդհանուր քանակության 2 տոկոսը:

Վրաստանում միասնական ազգային քննություններն անցկացվեցին հունիսի 27-ից մինչեւ հուլիսի 15-ը:

ՏԱՐԵԼԻՑ

ՀԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔ՝ ՁՈՀՎԱԾ ՀԵՐՈՍՆԵՐԻ ՀԻՇԱՏԱԿԻՆ

Վրաստանում օգոստոսի 14-ին նշվեց Աբխազիայում հակամարտության սկսվելու 21-րդ տարելիցը:

21 տարի առաջ՝ 1992 թվականի օգոստոսի 14-ին, Վրաստանի Ազգային գվարդիան մուտք գործեց Աբխազական ինքնավարության տարածք, Փսոու-Ինգուրի երկաթուղու հատվածի պաշտպանության պատրվակով: Այսպես կոչված «աբխազական գվարդիայի» մարտիկները կրակ բացեցին վրաց զինվորականների վրա: Զինված դիմակայությունը վերածեց վրաց-աբխազական պատերազմի:

Պատերազմը տեւեց 13 ամիս եւ 13 օր, դրա հետեւանքն էին հարյուր հազարավոր փախստականներ եւ տասնյակ հազարավոր զոհվածներ: Թբիլիսին կորցրեց հսկողությունը Աբխազիայի տարածքի նկատմամբ: Զինված դիմակայության ընթացքում վրացական կողմից զոհվեց շուրջ 15 հազար մարդ:

Օգոստոսի 14-ին, հակամարտության 21-րդ տարելիցին, Վրաստանի վարչապետը, կառավարության եւ խորհրդարանի անդամները, հասարակայնության ներկայացուցիչները Հերոսների հրապարակում ծաղկեպսակներով զարդարեցին երկրի տարածքային ամբողջականության համար զոհվածների հուշակոթողը, հարգանքի տուրք մատուցեցին հերոսների հիշատակին:

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՊԱՇՏՈՆԱԹՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Վրաստանի կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Զուրաբ Խարատիշվիլին, ընտրություններից երկուս ու կես ամիս առաջ հեռացել է պաշտոնից: Այդ մասին մամլո ասուլիսին հայտարարեց Վրաստանի ԿԸՀ-ի մամլո քարտուղար Էկա Ազարաշվիլին:

Վերջինս միայն տեղեկացրել է, որ ԿԸՀ-ի նախագահը հրաժարականի իր դիմումն արդեն ուղարկել է խորհրդարան, քանի որ ԿԸՀ-ի նախագահի վաղաժամկետ հրաժարականը պետք է ընդունի խորհրդարանը: Եթե խորհրդարանը 15-օրյա ժամկետում չընդունի նրա հրաժարականը, ապա միեւնույն է՝ դիմումից 15 օր անց համարվում է, որ ԿԸՀ-ի նա-

(Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում)

ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽԱՂԱՂ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԿՈՉ

ԵՄ-ն ընդգծել է Հարավային Կովկասի տարածաշրջանի հակամարտությունները խաղաղ ճանապարհով լուծելու անհրաժեշտությունն ու հակամարտող կողմերին կոչ է անում կատարել տվյալ ուղղությամբ ստանձնած պարտավորությունները:

Այս մասին հայտարարել է ԵՄ-ի դիվանագիտության ղեկավար Քեթրին Էշթոնի ներկայացուցիչ Մայա Կոցիյանչիչը: Նա ընդգծել է նաեւ, որ ԵՄ-ի ու Հարավային Կովկասի երկրների միջեւ կապերի ամրագրումը նոր հնարավորություններ է ստեղծում տարածաշրջանի հակամարտությունների կարգավորմանը ԵՄ-ի աջակցության համար: Կոցիյանչիչը հայտարարել է. «ԵՄ-ն աջակցում է յուրաքանչյուր հայտարարության, որում կոչ է արվում խուսափել այնպիսի գործողություններից, որոնք կարող են հանգեցնել լարվածության մեծացմանն ու հակամարտության սրմանը: ԵՄ-ը պատրաստ է ավելի լայն օգնություն ցուցաբերել վստահության վերականգնման հարցում»:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲԻՁԻՆԱ ԻՎԱՆԻՇՎԻԼԻ. «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՐԲԵՔ ԳԵՐՄԱՐԴ ՉԻ ԼԻՆԻ»

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

ը կլինեն ազատ ու արդար: «Մենք դրանով խախտում ենք երկրում ամրագրված դրոշմակերպը, ըստ որի երկրի նախագահը գերմարդ է, ով ամեն ինչ մեր փոխարեն է որոշում: Եվրոպայում նման ոչինչ չկա: Պետք է արմատախիլ անենք նման դրոշմակերպը, եւ նախագահ ընտրենք իրոք եվրոպական մտածելակերպով մարդու, դրանով իսկ վերացնենք մի մարդու կողմից երկրի կառավարման հավանականությունը»,- հայտարարեց Բիձինա Իվանիշվիլին:

Հիշեցնենք, որ «Վրացական երազանք» կոալիցիայի նախագահության թեկնածու Գիորգի Մարգվելաշվիլին 44 տարեկան է: Նա 1992 թվականին ավարտել է Թբիլիսիի պետական համալսարանը, 1993-1996 թվականներին սոցիոլոգիա է ուսանել Վրաստանի գիտությունների ակադեմիայի փիլիսոփայության ինստիտուտում եւ Կենտրոնական Եվրոպայի համալսարանում (Չեխիա, Պրահա): Գիորգի Մարգվելաշվիլին աշխատել է Վրաստանի հասարակական գործերի ինստիտուտի ռեկտոր:

Թեկնածուի նախընտրական շտաբը գլխավորելու է խորհրդարանական մեծամասնության ղեկավար Դավիթ Սագանելիձեն:

Հիշեցնենք, որ Վրաստանում նախագահական ընտրություններն անցկացվելու են 2013 թվականի հոկտեմբերի 27-ին: Իսկ թեկնածուների պաշտոնական գրանցումը մեկնարկելու է սեպտեմբերի 7-ին:

ԿԸՀ ՍԿՍԵԼ Է ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՀԱՅՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, ԿԸՀ ձեռնամուխ է եղել նախագահության թեկնածուների հայտերի ընդունմանը:

Այն որպես նախագահության թեկնածու արդեն գրանցել է խորհրդարանական փոքրամասնություն հանդիսացող «Միասնական ազգային շարժում» (ՄԱՇ) կուսակցությունից առաջադրված Դավիթ Բաքրաձեի հայտը: Վերջինս հաղթել է ողջ Վրաստանում ՄԱՇ-ի անցկացրած պրայմերիզի արդյունքներով:

Օգոստոսի 13-ին ԿԸՀ ընդունեց նաեւ Վրաստանի իշխող քաղաքական ուժը՝ «Վրացական երազանք» կոալիցիայի նախագահի թեկնածու Գիորգի Մարգվելաշվիլու թեկնածության հայտը:

ԿԸՀ-ն նրանց ստորագրությունները հավաքելու համար ձեւաթղթեր է տրամադրել: Թեկնածուները իրենց հայտի հաստատման համար ներկայացնելու են կողմնակիցների 27 հազար ստորագրություններ:

Ներկա դրությամբ Վրաստանի նախագահի պաշտոնին հավակնում է 33 մարդ:

ՎՐԱՍՏԱՆ - ԱՄՆ

ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՐԶՈՒՄ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱԾԱՆԱՎԻ ՎՐԱ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

երկու դեմքերի միջեւ: Ելույթի ժամանակ Բիձինա Իվանիշվիլին խոսեց 2008թ. Հարավային Օսեթիայում պատերազմի մասին եւ նշեց, որ պատերազմի պատասխանատվությունն ընկնում է նաեւ վրացական իշխանությունների վրա:

Դա հանգեցրեց Միխեիլ Սաակաշվիլու զայրացած արձագանքին, ով հերքեց հակամարտությունում իշխանությունների պատասխանատվությունը: Սաակաշվիլին նշեց, որ, ով հակառակն է մտածում, կապ ունի Վրաստանի թշնամիների հետ: Իվանիշվիլին՝ իր հերթին փորձեց նախագահի ելույթն ընդհատել՝ «Ասա նաեւ քո պատասխանատվության մասին» ռեպլիկներով:

Ընդունելությունից հետո Դավիթ Ուսուփաշվիլին հայտարարեց, որ ինքը ստիպված ներեղություն է խնդրել ամերիկյան հյուրերից: Ըստ խորհրդարանի խոսնակի ամերիկացիները ընկալումով ընդունեցին տեղի ունեցածը: Նշենք, որ ամերիկյան նավի այցը Բաթումի, նվիրված է եղել 2008թ. Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ տեղի ունեցած հնգօրյա պատերազմի 5-ամյա տարելիցին:

ՔՆՆԱՐԿՎԵՑԻՆ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Պաշտոնական այցով Գերմանիայում գտնվող Վրաստանի պաշտպանության նախարար Իրակլի Ալասանիան հանդիպել է Եվրոպայում ԱՄՆ զորքերի հրամանատար, գեներալ-լեյտենանտ Դոնալդ Քեմփբելի եւ Եվրոպայում ԱՄՆ ծովային ուժերի հրամանատարի տեղակալ գեներալ Ռիչարդ Թրայոնի հետ:

Ինչպես տեղեկացրել է Վրաստանի պաշտպանության նախարարությունը, կողմերը քննարկել են Աֆղանստանում անվտանգության աջակցության միջազգային ուժերի (ISAF) խաղաղարար առաքելությունում վրաց զինվորականների մասնակցության նշանակությունը, ինչպես նաեւ հետագա համագործակցության հարցերը: Առանձնակի ընդգծվել է միջազգային ուժերում վրաց զինվորականների մասնակցության կարեւորությունը:

Իրակլի Ալասանիան, իր հերթին, եւս մեկ անգամ պատրաստակամություն է հայտնել մասնակցելու ISAF-ի հաջորդ առաքելությանը: Այցի շրջանակներում՝ Վրաստանի պաշտպանության նախարարն այցելեց ռազմական հոսպիտալ, որտեղ հանդիպում ունեցավ Աֆղանստանում միջազգային ուժերի կազմում ծառայության ժամանակ վիրավորված եւ Գերմանիայում բուժվող վրաց զինվորականներին:

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՊԱՇՏՈՆԱԹՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

խագահը հեռացել է պաշտոնից, այսինքն՝ նրա հրաժարականը մեխանիկորեն այսպես թե այնպես ուժի մեջ է մտնելու:

Ըստ օրենքի, երկրի նախագահը՝ Միխեիլ Սաակաշվիլին, խորհրդակցելով քաղաքացիական սեկտորի հետ, ԿԸՀ-ի նոր նախագահի երեք թեկնածու պետք է առաջադրի:

ԿԸՀ-ի նախագահի ընտրությունը կատարելու են հանձնաժողովի անդամները: Տվյալ պահին ԿԸՀ-ում ուժերը հավասարաչափ են բաշխված: 13 անդամից բաղկացած հանձնաժողովի նախագահը հիմա չկա: Հինգ անդամներ առաջադրված էին երկրի նախագահի կողմից, որոնք հաստատվել էին խորհրդարանում, եւս մեկ տեղ Սաակաշվիլու կուսակցությունը ստացել է անցյալ տարվա խորհրդարանական ընտրություններից հետո, իսկ այդ ընտրություններում հաղթած վարչապետ Բիձինա Իվանիշվիլու «Վրացական երազանք» կոալիցիային ԿԸՀ-ում հասել է վեց:

Եթե հնգօրյա ժամկետում ԿԸՀ-ն չկարողանա նախագահ ընտրել, ապա առաջադրված թեկնածուների միջեւ ընտրություն կանի խորհրդարանը, որտեղ Իվանիշվիլու կոալիցիան մեծամասնություն ունի:

Նշենք, որ Զուրաբ Խարատիշվիլին Վրաստանի ԿԸՀ-ի նախագահի պաշտոնը զբաղեցնում էր 2010 թվականից, ընդսմին ԿԸՀ-ն չկարողացավ նախագահ ընտրել, ու այդ հարցը որոշվեց խորհրդարանում:

Իր հերթին՝ Զուրաբ Խարատիշվիլին հայտարարեց, որ հրաժարվել է իր պաշտոնից, քանի որ նպատակ ունի հիմնել կենտրոնամետ քաղաքական խումբ, որի ծրագիրը պաշտոնապես կհրապարակվի օգոստոսի 20-ին:

Խարատիշվիլին չի բացառել նաեւ իր մասնակցությունը հոկտեմբերի 27-ին նախանշված նախագահական ընտրություններին:

Վրաստանում նախագահական ընտրություններն անցկացվելու են հոկտեմբերի 27-ին, իսկ թեկնածուների պաշտոնական գրանցումը մեկնարկելու է սեպտեմբերի 7-ին:

ՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԵՑ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Վերջերս Վրաստանի կառավարությունը, հերթական անգամ ընդգծելով զբաղվածության հիմնախնդրի առաջնահերթությունը, հրապարակեց աշխատանքային շուկայի ձեւավորման պետական ռազմավարությունը եւ այդ շուկայի ձեւավորման ռազմավարական ծրագրով նախատեսված 2013-2015 թվականների գործունեության ծրագիրը:

Ռազմավարական բնույթի սույն փաստաթղթից բխում է, որ առաջիկա երկու տարիների ընթացքում կկազմավորվի զբաղվածության ոլորտում պետական քաղաքականության հիմնական բաղադրամասերի օրենսդրական, մեթոդական, տեղեկատվական եւ կազմակերպչական համակարգը: Միաժամանակ, քայլեր են ձեռնարկվելու տվյալների բազայի կատարելագործման նպատակով, այն հաշվով, որպեսզի պետությունն իր տնօրինության ներքո ունենա այդ ոլորտին վերաբերող եւ աշխատանք որոնողների անհատական ստույգ տվյալները:

Նախատեսվում է, որ 2013-2014 թվականներին «Զբաղվածության աջակցության կենտրոններում» կգրանցվի շուրջ 150-170 հազար աշխատանք որոնող: Նրանցից 40-45 հազարը, անմիջականորեն կենտրոնի միջնորդությամբ, կստանա աշխատանք: Բացի այդ, հանրային աշխատանքում եւ ենթակառույցային նախագծերում ժամանակավորապես աշխատանք կգտնեն կենտրոններում գրանցված եւս 10-12 հազար գործազուրկներ:

Վերոնշյալ ժամանակահատվածի համար նախատեսվում է նաեւ մշակել եւ իրականացնել «Գործազուրկների մասնագիտական ուսուցման պետական ծրա-

(Շարունակությունը՝ 4-րդ էջում)

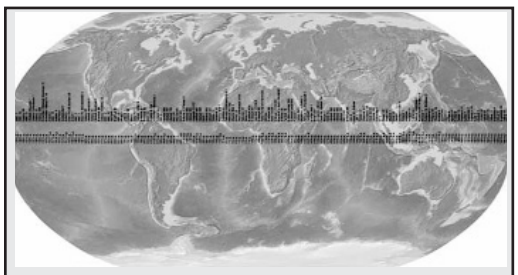

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ-ԱԴՐԲԵՋԱՆ
ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ ԵՆ ՀԱՐՑԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒԾՄԱՆ

Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը պաշտոնական այցով գտնվում էր Ադրբեջանում: Նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ բանակցությունների արդյունքում ստորագրվել են մի շարք համաձայնագրեր: Համատեղ մամլո ասուլիսում, Ռուսաստանի նախագահը հայտարարեց. «Իհարկե, բանակցությունների ընթացքում մենք անդրադարձանք նաեւ հրատապ միջազգային խնդիրներին, բնականաբար չշրջանցեցինք նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը: Ուզում եմ հատուկ ընդգծել՝ Ռուսաստանն ակտիվորեն նպաստում է հարցի կարգավորմանը, որը հնարավոր է բացառապես քաղաքական միջոցներով»:

ԵԳԻՊՏՈՍ
ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ ԵՆ

Եգիպտոսում մեկ ամսով հայտարարվել է արտակարգ դրություն: Միաժամանակ, Եգիպտոսի անցումային կառավարությունը պարետային ժամ է մտցրել երկրի մի շարք շրջաններում: Եգիպտոսում բռնությունների ալիքը սկսվել է այն բանից հետո, երբ երկրի զինվորականների կողմից հեղաշրջման արդյունքում հեռացված նախագահ իսլամիստ Մուհամեդ Մուրսիի կողմնակիցները սկսել են իրականացնել հակակառավարական ցույցեր: Ըստ վերջին տվյալների՝ այս օրերին Եգիպտոսում ուժայինների եւ պաշտոնանկ արված նախագահ Մուհամեդ Մուրսիի կողմնակից իսլամիստների միջեւ բախումներում զոհվածների թիվը հասել է 638-ի, 3 հազար 994 մարդ վիրավորվել է:

ԻՍՐԱՅԵԼ-ՊԱՂԵՍՏԻՆ
ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՎԵՐՍԿՍՎԵՑԻՆ

Երուսաղեմում Իսրայելի եւ Պաղեստինի ներկայացուցիչների միջեւ սկսվել է մերձավորարեւելյան տարածաշրջանում կարգավորման հարցի շուրջ բանակցությունների երկրորդ փուլը: Իսրայելի պաշտպանության նախարար Մոշե Յաալոնը ավելի վաղ կարծիք էր հայտնել սպասվող բանակցությունների վերաբերյալ՝ նշելով, որ իրենք նպատակադրված են պաղեստինցիների հետ որեւէ համաձայնության գալ 9 ամիսների բանակցությունների արդյունքում:

ԻՐԱՆ
ՓՈԽՆԱԽԱԳԱՀԻ ՊԱՇՏՈՆՈՒՄ ԿԻՆ Է ՆՇԱՆԱԿՎԵԼ

Իրանի նախագահ Հասան Ռոուհանին հրամանագիր է ստորագրել էլիամ Ամինզադեին իրավական հարցերով փոխնախագահ նշանակելու մասին: Ամինզադեն առաջին կինն է դարձել, որն այսչափ բարձր պաշտոն է զբաղեցրել երկրի ղեկավարության կազմում: Հրամանագրում Ռոուհանին նշել է, որ ընտրությունն Ամինզադեի օգտին է կատարել, քանի որ նա տիրապետում է «անհրաժեշտ գիտելիքների, ունի իրավաբանական պատրաստություն, օրենսդրության ոլորտի փորձ ու բարոյական բարձր որակներ»: Ավելի վաղ էլհամ Ամինզադեն ընդգրկվել էր ազգային անվտանգության եւ արտաքին քաղաքականության հարցերով խորհրդարանական կոմիտեի կազմում, իսկ վերջին ժամանակներս Թեհրանի համալսարանի իրավունքի ֆակուլտետի պրոֆեսոր էր:

ԻՏԱԼԻԱ
ԲԵՌԼՈՒՍԿՈՆԻԻՆ ՆԵՐՈՒՄ ՉԻ ՇՆՈՐՀՎԵԼ

Իտալիայի նախագահ Ջորջո Նապոլիտանոն հրաժարվել է ներում շնորհել երկրի նախկին վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիին, որը հարկերի վճարումից խուսափելու համար դատապարտվել է չորս տարվա ազատազրկման: Մերժման մասին հայտնի է դարձել օգոստոսի 13-ին նախագահի մամուլի ծառայության տարածած հայտարարությունից: Փաստաթղթում ասված է, որ ո՛չ դատապարտյալից, ո՛չ իր հիմնած «Ազատության ժողովուրդ» կուսակցությունից ներում շնորհելու վերաբերյալ հայց չի ներկայացվել:

Ճաբաթից շաբաթ. Փաստեր եւ իրադարձություններ

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ ԵՆ «ՎՐԱՍՏԱՆԻ» ԵՎ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐԸ

ՎՐԱՍՏԱՆ - ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

ԲԻՋԻՆԱ ԻՎԱՆԻՇՎԻԼԻ. «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՈՉ ՄԻ ԲՈՒՖԵՐ ՊԵՏՔ ՉԷ»

Վրաստանի վարչապետ Բիձինա Իվանիշվիլին գտնում է, որ Վրաստանի եւ Ռուսաստանի հարաբերություններում բուֆերներ պետք չեն:

Ujkjc Fvthbrb-ին տված հարցազրույցում՝ նա նշեց, թե պատրանքը, իբր Աբխազիան Վրաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ որպես բուֆեր է օգտագործվում, պետք է ցրվի:

«Մեզ պետք չէ որեւէ բուֆեր Ռուսաստանի հետ փոխըմբռնման համար: Մենք բարիդրացիական հարաբերություններ ենք ունեցել, եւ դա պետք է անպայման վերականգնել: Ինչ վերաբերում է բարեկամական աբխազ ժողովրդի հետ հարաբերությունների կարգավորմանը, ապա մենք դա պետք է իրականացնենք բացառապես խաղաղ ճանապարհով: Ոչ մի դեպքում, անգամ խոսակցությունների մակարդակով, չարժե հիշել ուժային լուծման մասին: Դրա համար մենք պետք է կառուցենք իրավական, ժողովրդավարական եւ տնտեսապես ուժեղ պետություն»,- նշեց Իվանիշվիլին:

Նրա խոսքերով՝ Վրաստանը պետք է հետաքրքրի աբխազներին խաղաղ կենակցության պայմաններով, եւ համոզի նրանց, որ իրենց իսկ հեռանկարի համար վրացիների հետ ապրելն ավելի լավ է:

ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎԵԼ Է

Ռուսաստանի տրանսպորտի նախարարության եւ Վրաստանի էկոնոմիկայի եւ կայուն զարգացման նախարարության ներկայացուցիչների՝ օգոստոսի 6-7-ը Մոսկվայում կայացած հանդիպմանը որոշվել է երկու երկրների միջեւ վերականգնել միջազգային ավտոմոբիլային հաղորդակցությունը:

«Հանդիպման նպատակը միջազգային բեռնատար եւ մարդատար ավտոմոբիլային հաղորդակցության վերականգնումն էր երկու երկրների միջեւ՝ հաշվի առնելով առկա պահանջմունքները»,- ասված է Վրաստանի էկոնոմիկայի նախարարության հաղորդագրության մեջ, որը տարածվել է օգոստոսի 15-ին:

«Հանդիպմանը համաձայնություն է ձեռք բերվել նաեւ Վրաստանի եւ Ռուսաստանի քաղաքների միջեւ կանոնավոր ավտոբուսային հաղորդակցությունը վերականգնելու շուրջ, որն ընդհատվել էր 2006 թվականից»,- նշված է հաղորդագրության մեջ:

ԳԻՆՈՒ ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄԸ ՀԱՍԵԼ Է ՄԵԾ ՄԱՍՇՏԱԲՆԵՐԻ

Վրաստանից Ռուսաստան գինու արտահանումը արդյունաբերական մասշտաբների է հասել: Այդ մասին օգոստոսի 13-ին «Ինտերֆաքս» գործակալությանը հայտնեց Ռոսպոտրեբնադզորի ղեկավար, ՌԴ-ի գլխավոր պետական սանիտարական բժիշկ Գենադի Օնիշչենկոն:

«Սրանք արդեն արդյունաբերական մասշաբի մատակարարումներ են: Մեկ միլիոն 999 հազար լիտրն արդեն շատ է»,- ընդգծեց նա: Օնիշչենկոյի խոսքերով՝ Վրաստանից Ռուսաստան է արտահանվել 591 խմբաքանակ գինի եւ վեց խմբաքանակ կոնյակ: Հարցին՝ վրացական գինու մատակարարումները փոխե՞լ են արդյոք Ռուսաստանի ալկոհոլի շուկան, Օնիշչենկոն պատասխանել է՝ «իհարկե՝ ոչ»: «Մատակարարումների թույլտվություն է տրամադրվել գինու 65 վրացական արտադրողների եւ հանքային ջրի չորս արտադրողի»,- ասաց նա:

ՎՐԱՍՏԱՆ - ԵԱՀԿ

ՔՆՆԱՐԿՎԵԾԻՆ ԿՈՉԱԲԻՏԱԾԻՈՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱԾԻՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ՀԱՐԾԵՐ

Ինչպես հաղորդել ենք, Վրաստանի խորհրդարանական պատվիրակությունը՝ խորհրդարանի խոսնակ Դավիթ Ուսուփաշվիլու, փոխխոսնակ Զուրաբ Աբաշիձեի եւ Եվրահնտեգրման կոմիտեի նախագահ Վիկտոր Դոլիձեի կազով, մասնակցում է ԵԱՀԿ խորհրդարանական խորհրդաժողովին:

Այցի շրջանակներում Վրաստանի խորհրդարանական պատվիրակությունը հանդիպում է ունեցել ԵԱՀԿ խորհրդարանական խորհրդաժողովի գործող նախագահ Վոլֆանգ Գրոսրուկի եւ Հարավային Կովկասում խորհրդաժողովի հատուկ ներկայացուցիչ Ժոան Սուարեշի հետ:

Ստացված տեղեկատվության համաձայն, հանդիպմանը զրուցակիցները անդրադարձան Վրաստանում քաղաքական գործընթացներին, կոհաբիտացիայի բարդ ընթացքին եւ այդ գործում առկա ձեռքբերումներին: Կողմերը քննարկել են նաեւ վրաց-ռուսական հարաբերությունների եւ երկրում իրականացվող բարեփոխումների հարցը: Առանձնակի ուշադրություն հատկացվեց Վրաստանում նախագահական առաջիկա ընտրությունների անցկացման հետ կապված հարցին:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՆՈՐ ԿԱՌՈՒՅՑ՝ ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎՆԵՐԻ ԽՐԱԽՈՒՍՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Կոոպերատիվներին խրախուսելու նպատակով Վրաստանի գյուղատնտեսության նախարարությունը հիմնում է նոր կառույց:

Նախարարության տեղեկատվությամբ, նոր կառույցը նշանակալի օգնություն կցուցաբերի կոոպերատիվների զարգացման եւ գյուղական բնակչության հիմնախնդիրների կարգավորման գործում:

Նշենք, որ խորհրդարանն արդեն ընդունել է գյուղատնտեսության նախարարության եւ խորհրդարանի ագրարային կոմիտեի կողմից մշակած, կոոպերատիվների մասին օրինանախագիծը: Այն ուժի մեջ է մտնելու ընթացիկ տարվա հոկտեմբերից: Օրենքի գործողությանը զուգահեռ, հանրային եւ ընտանեկան տնտեսությունների առավել արդյունավետ կոոպերացումն ապահովելու նպատակով, գյուղատնտեսության նախարարությունը հիմնում է նոր կառույց՝ հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ, գյուղատնտեսական կոոպերատիվների զարգացման գործակալություն: Վերոնշյալ կառույցն իրավասու է տնօրինելու գյուղատնտեսական կոոպերատիվների կարգավիճակի շնորհման եւ կասեցման, դրանց գործունեության մոնիտորինգի անցկացման, նաեւ օրենքով նախատեսված պետական մյուս միջոցառումների անցկացման իրավունք:

ԱԳՐՈՎԱՐԿԵՐԻ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԲԱՂԱԴՐԻՉԻՆ ԿՄԱՍՆԱԿՑԻ ՎԵՑ ԲԱՆԿ

Ինչպես տեղեկացրել է գյուղատնտեսության զարգացման հիմնադրամը, ագրովարկերի հինգերորդ բաղադրիչին կմասնակցեն ընդամենը վեց բանկեր, որոնց կողմից տրվող վարկերի ծավալները տատանվում են 100 հազարից մինչեւ մեկ միլիոն լարի:

«Վարկերը կտրամադրեն «Վրաստանի բանկը», «ԹԲՍ», «Քարթու», «ՎԹԲ», «Բազիսբանկը» եւ «Պրոկրեդիտ» բանկերը: Հայտեր առաքվել էին բոլորին, սակայն նախագծին մասնակցելու ցանկություն էին հայտնել միայն վերոնշյալ վեց բանկերը: Այդ բանկերը գյուղատնտեսության ոլորտում աշխատանքի հարուստ փորձ ունեն»,- հայտարարեցին հիմնադրամում:

Հիմնադրամի տեղեկատվությամբ, ընկերությունները 100 հազարանոց վարկ կարող են ստանալ 15 տոկոսադրույքով, 100 հազարից մինչեւ մեկ միլիոն լարի վարկի տոկոսադրույքը կազմում է 14, իսկ մեկ միլիոնանոց վարկի դեպքում սահմանվում է 13 տոկոսադրույք:

ԴԱՏԱԿԱՆ

ԴԻՄԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԱԽԱԼԱԻԱՅԻ ԿՈՂՄՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Օգոստոսի 13-ին, Թբիլիսիի քաղաքային դատարանում, որտեղ շարունակվում են պաշտպանության նախկին նախարար Բաչո Ախալաիայի գործով դատական լսումները, նիստն սկսվելուց առաջ դատարանի շենքի դիմաց Ախալաիայի կողմնակիցների եւ հակառակորդների միջեւ տեղի է ունեցել դիմակայություն:

Դատարանի մոտ հավաքվել են «Նախկին բանտարկյալները՝ հանուն քաղբանտարկյալների իրավունքների» հասարակական կազմակերպության եւ այլ կազմակերպությունների անդամները, որոնք բողոքել են ընդդեմ Ախալաիայի դեմ մեղադրանքներից մեկով արդարացման դատավճռի: Նրանց ձեռքին եղել են պաստառներ. «Բաչո Ախալաիա, քո տեղը աղբանոցում է», «Ավել, ավել, ավել արագ», «Ռեժիմը պետք է դատապարտվի»: Այստեղ են եկել նաեւ «Ազատ գոտի» կազմակերպության ներկայացուցիչները, որպեսզի աջակցեն Ախալաիային: Երկու հակադիր ուժերի միջեւ բախում է տեղի ունեցել: Նախկին քաղբանտարկյալ Ֆրիդոն Մերաբիշվիլին ձերբակալվել է «Ազատ գոտու» անդամին հայհոյելու համար:

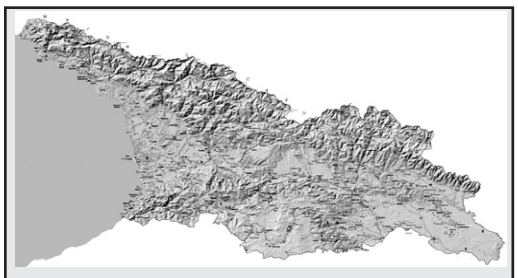

ՍՏՈՐԱԳՐՎԵԼ Է ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Վրաստանի ներքին գործերի նախարար Իրակլի Ղարիբաշվիլին բանակցություններ է վարել Իսրայելի հասարակական անվտանգության նախարար Իցհակ Ահարոնովիչի հետ: Կողմերը քննարկել են համագործակցության զարգացման հարցերը:

Հանդիպման արդյունքում համատեղ հայտարարություն է ստորագրվել հանրային անվտանգության ոլորտում եւ հանցագործությունների դեմ մղվող պայքարում համագործակցելու մասին:

ԿԿԱՌՈՒՑՎԵՆ ՀՈՂՄԱԿԱՅԱՆՆԵՐ

Վրաստանում ակտիվորեն օգտագործելու են էներգիայի այլընտրական աղբյուրներ. կառուցվելու են հողմային էլեկտրակայաններ: Այդ մասին հաղորդել են Վրաստանի էներգետիկայի նախարարությունում՝ վկայակոչելով գերատեսչության ղեկավար Կախի Կալաձեի հանդիպումը Քութաիսիի քաղաքապետ Դմիտրի Կոպալիանու հետ:

Կալաձեի խոսքերով՝ առաջին 20 մեգավատանոց պիլոտային նախագծի իրացումը կսկսվի ընթացիկ տարվա սեպտեմբերին Գորիի (Արեւելյան Վրաստան) հարակից տարածքում:

Հանդիպման ընթացքում կողմերը քննարկել են Իմերեթիի տարածաշրջանում այլընտրանքային էներգիայի աղբյուրների ներուժի զարգացման հարցը:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՐՏՔԸ ՀԱՍՆՈՒՄ Է 4,2 ՄԼՐԴ ԴՈԼԱՐԻ

Վրաստանի արտաքին պետական պարտքի եւ պետական երաշխիքներով վերցված վարկերի ծավալը, ըստ երկրի ֆինանսների նախարարության 2013 թվականի մայիսի 31-ի տվյալների, կազմել է 4,159 միլիարդ դոլար:

Տարեսկզբից Վրաստանի պետական պարտքը նվազել է 198,1 միլիոն դոլարով, հայտնել են ֆինանսների նախարարությունում: Ընդհանուր գումարից երկրի կառավարության պարտքը կազմում է 3,942 միլիարդ դոլար:

Բերված տվյալները չեն ներառում պարտքի սպասարկման միջոցները: Արտաքին պարտքի գումարները նշված են 2013 թվականի հուլիսի 31-ի դրությամբ արժույթների փոխարժեքների հաշվառմամբ:

ՊԱՇՏՈՆԱՆԿ է ԱՐՎԵԼ ԲՈԼՆԻՍԻԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Բոլնիսիի մունիցիպալիտետի սակրեբուլոյի նախագահ Մալխազ Էրաձեն անարդյունավետ աշխատանքի համար պաշտոնանկ է արել մունիցիպալիտետի վարչության նախագահ Լեւան Փալավանդիշվիլուն:

Վարչության պաշտոնաթող նախագահը մտադիր է սույն որոշումը բողոքարկել դատարանում:

ՊԱՅԹՅՈՒՆ՝ ՀԱՆՔԱՀՈՐՈՒՄ

Ճիաթուրա քաղաքում գտնվող մանգանի լեռնահանքափորում տեղի է ունեցել պայթյուն, որի արդյունքում մահացել են 2 հանքափոր:

Ըստ նախնական տեղեկությունների՝ պայթյունի հետեւանքով տեղի է ունեցել ստորգետնյա ջրերի ճեղքվածք, որը եւ դարձել է հանքափորերի մահվան պատճառ:

Մետաղագործների եւ հանքագործների պրոֆմիության ներկայացուցիչ Թամազ Դոլաբերիձեն ողջ պատասխանատվությունը դնում է հանքափորի ադմինիստրացիայի վրա, քանի որ նրանք չեն իրականացրել կանխարգելիչ միջոցներ, որպեսզի կանխվեն դժբախտ դեպքերը:

ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԵՑ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Սկիզբը՝ 2-րդ էջում)

գիրը», որի շրջանակներում, տեղի աշխատանքային շուկայի պահանջարկին համապատասխան, հետագայում աշխատանքով ապահովելու նպատակով կիրականացվի աշխատանք որոնողների պատրաստումը եւ վերապատրաստումը:

Ռազմավարական ծրագրի համաձայն, 2013-2014 թվականներին մասնագիտական ուսուցում կանցնի շուրջ 10 հազար մարդ: Նրանցից երեք հազարը դասընթացները կանցնեն 2013 թվականին, իսկ 7 հազարը՝ 2014 թվականին: Վերոնշյալ քանակությունից, ուսուցման առաջին վեց ամիսների ընթացքում աշխատանքով կապահովվի շուրջ 4 տոկոսը:

Ռազմավարական ծրագրում նշված է, որ նույնիսկ զանգվածային գործազրկության պայմաններում, գործատուների մեկ երրորդը, իսկ առանձին տարածաշրջաններում եւ ոլորտներում գործատուների 70-80 տոկոսը, ընդհարվում է աշխատանքի համար պիտանի կադրերի որոնման հիմնախնդրին: Դրա պատճառներից մեկը, կառավարությունը համարում է աշխատանքային շուկայի զարգացման նվազ մակարդակը:

Գործադիր մարմնի կողմից իրականացված ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ աշխատանքային շուկայում աշխատուժի պահանջարկի եւ դրանով ապահովման միջեւ առկա է ոչ միայն քանակական, այլեւ բավականին լուրջ կառուցվածքային ու որակական անհավասարակշռություն:

Ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին նաեւ, որ աշխատողների շուրջ 38 տոկոսը վարձու ծառայողներ են, իսկ մյուսները ինքնազբաղվածությամբ են կարգավորվել: Միաժամանակ, իրենց հերթին վարձու աշխատողների շուրջ 40 տոկոսը գործում է պետական հատվածում, ինչը, իր հերթին, վկայում է, որ Վրաստանում աշխատանքային շուկայի ծավալը բավականին սուղ է:

Փաստաթղթում նշված է նաեւ, որ երկրում ծայրաստիճան հրատապ է այսպես կոչված «աղքատ վարձու աշխատողների» հիմնախնդիրը: «Աշխատողների որոշակի խմբի համար կատարած աշխատանքի դիմաց վարձատրությունն ավելի քիչ է, քան երկրում հաստատված կենսական նվազագույնն է: Ճիշտ է, վերջին տարիներին աշխատողների միջին աշխատավարձը զգալիորեն բարձրացվել է, սակայն վարձատրության դիֆերենցման ծայրաստիճան բարձր մակարդակի պայմաններում, ինչպես մասնավոր, այնպես էլ պետական հատվածում, աշխատավարձն աշխատողների որոշակի խմբի համար բավական չէ նույնիսկ սովորական գոյատեւության համար: Հարկ է նշել նաեւ, որ ներքին տնտեսություններում ստացվող եկամուտներից վարձով աշխատողների բաժինը կազմում է մեկ երրորդից էլ քիչ: Ցածր աշխատավարձի հետ միասին, փաստաթղթում ընդգծվում են վարձու աշխատողների աշխատանքային ծանր պայմանները: Վրաստանի աշխատանքային շուկայում զանգվածային բնույթ է կրում 8 ժամից ավելի տեւողության աշխատանքը, աշխատանքի ծանր ու վնասակար պայմանները, արձակուրդի բացակայությունը, փորձարկման, չվճառվող փուլի տեւողությունը, աշխատավարձի ուշացումները, աշխատանքից չհիմնավորված ազատումը, տարիքային, արհմիության անդամակցության կամ քաղաքական նկատառումներից բխող խտրականությունը: Դրան նպաստեց Վրաստանում աշխատանքային օրենսդրության այսպես կոչված «ազատականացումը»: 2006 թվականին եւ դրանից հետո, Վրաստանի աշխատանքային օրենսգրքում կատարած փոփոխությունների արդյունքում էականորեն վատթարացել է քաղաքացիների աշխատանքի եւ սոցիալական իրավունքների իրականացումը, երկիրը այդ ոլորտում նահանջ է ապրել»,- ասված է ռազմավարական ծրագրում:

Նշենք, որ Վրաստանի վիճակագրական ազգային ծառայության տվյալներով, երկրում գործազրկության մակարդակը կազմում է աշխատունակ բնակչության 15-16 տոկոսը: Ընդ որում, փորձագիտական ստուգումները վկայում են, որ այդ ցուցանիշը հասնում է առնվազն 35-40 տոկոսի, իսկ ո՛չ լրիվ եւ ո՛չ արդյունավետ աշխատանք ունեցողների հաշվառմամբ՝ 45-50 տոկոսի:

Վիճակագրական ուսումնասիրություններով, աշխատողների մասնագիտական ուսուցման համար գործատուն, մի աշխատողի հաշվով տարեկան ծախսում է 4-5 լարի:

Ավելացնենք, որ Վրաստանում գործազուրկների մեկ երրորդից ավելին բարձրագույն կրթություն ունի: Դա պայմանավորված է ինչպես բնակչության հանրակրթական բարձր մակարդակով եւ նրանց աշխատանքային պայմաններին առաջադրվող աճող պահանջներով, այնպես էլ՝ կառուցվածքային ու որակական անհավասարակշռությամբ, որն առկա է աշխատուժի պահանջարկի եւ դրա ապահովման հարցում, առանձին մասնագիտություններով բարձրագույն կրթության մասնագետների գերարտադրությամբ, մասնագիտությամբ աշխատանք գտնելու հնարավորության սահմանափակմամբ:

ՅՈՒՐԻ ԽՈՐԵՆՅԱՆ

ՏԵՍԱԿԵՏ

ԼԱՂՈ ՊԱՊԱՎԱ. «ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՄԱՐԴ ՈՒՆԻ ԱՎԵԼԻԻ ԵՎ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆԻ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ»

Գրեթե կես տարի է անցել այն օրից, երբ իշխանության գլուխ կանգնեց «Վրացական երազանք» կոալիցիան: Ի՞նչ է արվել, եւ ի՞նչ չի արվել: Իվանիշվիլու թիմը կարո՞ղ էր գործել ավելի լավ: Վրաստանի համար ի՞նչ սպառնալիք է ներկայացնում վարչապետ-միլիարդատերը: Ի՞նչ դիտողություններ են ծագել Իվանիշվիլու հասցեին: Ի՞նչ թեկնածություն չպետք է առաջադրի «Վրացական երազանքը» նախագահական ընտրություններում:

Վրացական «Պիրվելի» («Առաջին») գործակալության թղթակից Թելար Գելանտիայի այս եւ այլ հարցերին պատասխանում է էկոնոմիկայի նախկին նախարար, տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Լաղո Պապավան:

- Առաջին հերթին, խնդրում եմ գնահատել նոր կառավարության գրեթե կես տարվա աշխատանքը:

- Յուրաքանչյուր մարդ ունենում է ավելիի եւ լավագույնի հասնելու ցանկություն: Դա օբյեկտիվ ակնկալում է. բոլորը ցանկանում են հնարավորինս արագ ստանալ լավ արդյունք: Ես, ինչպես անշուշտ ամեն ոք, սուբյեկտիվ եմ իմ գնահատումներում, սակայն, հավանաբար, շատերն են մտածում այնպես, ինչպես ես:

Նկատվում է, թե որքան ակտիվորեն է աշխատում ֆինանսների նախարարությունը: Նա թույլ տալի՞ս է սխալներ: Այո՛, ո՞վ չի գործում սխալներ: Միայն նա, ով ոչինչ չի անում: Ակտիվորեն է աշխատում տարածքային զարգացման եւ ենթակառուցվածքի նախարարությունը: Ինձ համար, օրինակ, հայտնագործություն եղավ էներգետիկայի եւ բնական ռեսուրսների նախարար Կախի Կալաձեն: Չեմ գտնում, որ նրա բոլոր գործողություններն արդարացված են, բայց, կարծում եմ, որ Վրաստանը, հանձինս Կախիի, ունի էներգետիկայի գործունակ նախարար: Բավականին դժվար սկսեց աշխատել գյուղատնտեսության նախարարությունը: Սակայն կարելի է ասել, որ վերջին ժամանակներս այն բավականաչափ ակտիվացել է, եւ դա լավ է: Գյուղատնտեսությունում չի կարելի ակնկալել արագ փոփոխություններ:

- Դուք ի՞նչ խորհուրդ կտայիք կառավարությանը:

- Կարծում եմ, հարկ է արագացնել հակամենաշնորհային օրենսդրության ընդունումը:

Անհասկանալի է, թե սպորտի եւ երիտասարդության գործերով նախարարությունն ինչո՞ւ է պաշտպանում ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախաձեռնությունը Վրաստանի, Ադրբեջանի եւ Ղազախստանի առաջնությունները միավորելու մասին: Այդ նախագիծն ակնհայտորեն հորինվել է «փող սարքելու» համար եւ ուրիշ ոչինչ: Ի՞նչ ֆինանսական ռեսուրսներով վրացական թիմերը կկարողանան հակադրվել ադրբեջանական ու ղազախական ակումբներին:

Կարծում եմ, որ աշխատանքի, առողջապահության եւ սոցիալական պաշտպանության նախարարությունը պետք է հնարավորինս արագ սահմանի ապրուստի նոր մինիմում բնակչության համար: Չէ՞ որ այն 150 լարին, որով ղեկավարվում էր նախարարությունը, սեպտեմբերի 1-ից կենսաթոշակ նշանակելու ժամանակ, ոչ մի քննադատության չի դիմանում: Բնականաբար, նախարարությանն անհրաժեշտ է գիտենալ, թե ինչ մակարդակի պետք է հասցնել թոշակը 1914-ին, նաեւ՝ ինչպիսին պետք է լինի չհարկվող մինիմումը: Անհրաժեշտ է կրթության եւ գիտության լուրջ ակտիվացում: Լիովին դրականորեն եմ գնահատում այդ նախարարության այն քայլը, ըստ որի, բուհերում մի քանի մասնագիտություններ կֆինանսավորվեն պետական բյուջեից: Այդ ճիշտ է, հակառակ դեպքում, մենք կզրկվեինք մի շարք ճյուղերից:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում կրթության նախարարության որոշումը, որի համաձայն 2013-2014 ուստարում 650000 աշակերտ ողջ Վրաստանում անվճար կստանա դասագիրք: Այդ նախաձեռնությանը դեմ են դասագրքեր թողարկող հրատարակչությունները եւ մտադիր են նախարարության դեմ հայց ներկայացնել դատարան:

- Չի կարելի, որպեսզի երեխան հիմնախնդիրներ ունենա դասագրքերի հարցում այն պատճառով, որ ընտանիքը զուրկ է համապատասխան եկամտից: Չկրթված երկիրը չի կարող հեռանկար ունենալ, իսկ կրթությունն առանց դասագրքերի անհնար է:

- Որքանո՞վ է օրինաչափ հրատարակիչների բողոքը:

- Ենթադրում եմ, որ ամեն ինչ պետք է որոշվի օրենքի շրջանակներում: Մենք ուզում ենք, որ մեր երեխաներն ու թոռներն ունենան որակյալ դասագրքեր, որոնք պետք է մատչելի լինեն բոլորին:

- Բողոքներ են լսվում նաեւ այն մասին, թե չի՞ կարելի, որ ամեն ինչ անի պետությունը, եւ որ ավելի լավ կլինի, եթե վերոնշյալ նախարարությունը հայտարարի մրցույթ, այլ ոչ թե կամային կարգով ընտրի տպարաններ...

- Ես համոզված չեմ, որ նախարարությունը դա անում է առանց մրցույթի: Սակայն, գլխավոր սկզբունքը՝ անվճար դասագիրք երեխայի համար, բացարձակապես ճիշտ է: Երեխան այն քաղաքացին է, որը չունի սեփական եկամուտներ, իսկ դասագրքեր գնելու հնարավորություն ունեն ոչ բոլոր ծնողները: Անտարակույս, հարցը պետք է լուծվի իրավական շրջանակներում: Բոլոր դեպքերում, գործընթացը պետք է լինի թափանցիկ. մրցույթի հայտարարում, գների սահմանում: Թեեւ մենք՝ քաղաքացիներս, չպետք է վճարենք գրքերի համար, սակայն կառավարությունը, միեւնույն է, դա կանի մեր վճարած հարկերի հաշվին, այսինքն՝ վերջին հաշվով, դա կլինի մեր կողմից վճարված գումար:

- Հարցազրույցներից մեկում Դուք վարչապետ Իվանիշվիլուն կշտամբեցիք, թե, դառնալով վարչապետ, նա հազվադեպ է հանդիպում բնակչության հետ:

- Այդ դիտողությունը մնում է ուժի մեջ: Անշուշտ, դրությունը մի քիչ բարելավվել է, սակայն, գիտեք՝ երկժամյա զրույցները լրագրողների կամ փորձագետների հետ բավարար չեն: Նման հանդիպումները լավ են, բայց, կարծում եմ, որ գոնե ամիսը մեկ անգամ վարչապետը պետք է մեկնի որեւէ տարածաշրջան: Նախընտրական շրջանում, գտնվելով Սաակաշվիլու մարդկանց ճնշման ներքո, Իվանիշվիլին, կյանքի համար ռիսկի գնով մեկնում էր տարածաշրջաններ եւ հանդիպումներ անցկացնում: Իսկ այժմ նա վարչապետ է, երկրում հանգիստ է: Մի՞թե նա չպետք է գնա շրջաններ: Չի կարելի, որ ժողովուրդը վարչապետի հետ հանդիպելու համար անպայման գա Թբիլիսի:

- Ձեր կարծիքով, ի՞նչ վտանգներ ու ռիսկեր կարող է պարունակել բիզնեսից քաղաքականություն եկած առաջնորդի մտածելակերպը:

- Բիձինա Իվանիշվիլին շարքային բիզնեսմեն չէ, նա միլիարդատեր է, բարձր մակարդակի բիզնեսմեն: Այդպիսի մարդու մուտքը կառավարություն, իրոք բացառում է մի շատ կարեւոր հիմնախնդիր, օրինակ, ես առավել քիչ եմ տեսնում նրա կողմից Վրաստանի հաշվին փող սարքելու ցանկություն: Եթե նա ցանկանար, ապա չպետք է գար քաղաքականություն: Տրամաբանորեն, դա այդպես է: Այն մասին, թե ինչ վտանգներ գոյություն ունեն, երբ մարդը բիզնեսից գալիս է կառավարություն, Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Պոլ Կրուգմանը գրել է «Երկիրը ընկերություն չէ» աշխատությունը: Գրքի էությունը հետեւյալն է. գոյություն ունի այն վտանգը, թե նա, ով բիզնեսից եկել է քաղաքականություն, մենեջեր է, եւ նա մենեջերի տեսանկյունից երկիրն ընդունում է որպես մի մեծ ընկերություն, մինչդեռ երկիրը կառավարելու համար մենեջեր հարկավոր չէ: Մենեջերը պետք է բիզնեսում, իսկ նախարարին հարկ է լինել կառավարիչ եւ ոչ թե մենեջեր:

Այդ վտանգը կոչվում է «բիզնեսմենի թակարդ», ուր կարող է ընկնել քաղաքականություն եկած բիզնեսմենը, եւ այդ վտանգի առջեւ կանգնած է նաեւ Բիձինա Իվանիշվիլին: Ուստի, իմ կարծիքով, նա պետք է ավելի հաճախ հանդիպի ինչպես վրացի, այնպես էլ օտարերկրյա տնտեսագետների հետ:

- Միխեիլ Սաակաշվիլու կառավարությանը հաճախ ներկայացնում էին բողոքներ, թե նա բիզնեսին միջամտում է առավել, քան անհրաժեշտ է եւ ինքը՝ կառավարությունն էլ իրականացնում էր խոշոր ենթակառուցվածքային նախագծեր... Բայց ահա էներգետիկայի նախարար Կախի Կալաձեն վերջերս հայտարարեց, որ ցանկանում են ստեղծել պետական ընկերություն, որը կիրականացնի գազաֆիկացիա ամբողջ Վրաստանում: Որքանո՞վ է դա օրինաչափ:

- Տնտեսության մեջ պետության ներգրավվելը իրականում Իվանիշվիլու կառավարության նոու-հաուն է: Այդպես տեղի է ունենում շատ երկրներում եւ Սաակաշվիլին նույնպես դեմ չէր դրան: Հիշեցնեմ, որ Գործընկերային հիմնադրամը ստեղծվեց հենց Սաակաշվիլու նախաձեռնությամբ, եւ ժառանգաբար փոխանցվեց Իվանիշվիլու կառավարությանը: Ես իրոք արդարացված չեմ համարում այն ուղին, երբ պետությունն ինքն է ամեն ինչ ստեղծում: Պետությունը պետք է միջամտի սոցիալական հարցերի լուծմանը, սակայն գազաֆիկացման տեխնիկական իրացման ապահովումը կառավարության գործը չէ: Ես ոչ ոքի ոչ մի բանում չեմ մեղադրում եւ հասկանում եմ, որ նա, ով ցանկանում է դա անել, ցանկանում է անել ավելի լավ: Սակայն ես համոզված չեմ, որ իրոք ավելի լավ կստացվի: Գազաֆիկացման հիմնախնդիրը պետք է կանոնակարգի պետությունը, բայց գազաֆիկացման նախագծի իրացումը կառավարության գործը չէ:

(Շարունակությունը՝ 5-րդ էջում)